

Sociodemografická analýza obce Hlásná Třebaň

Pardubice, březen 2019

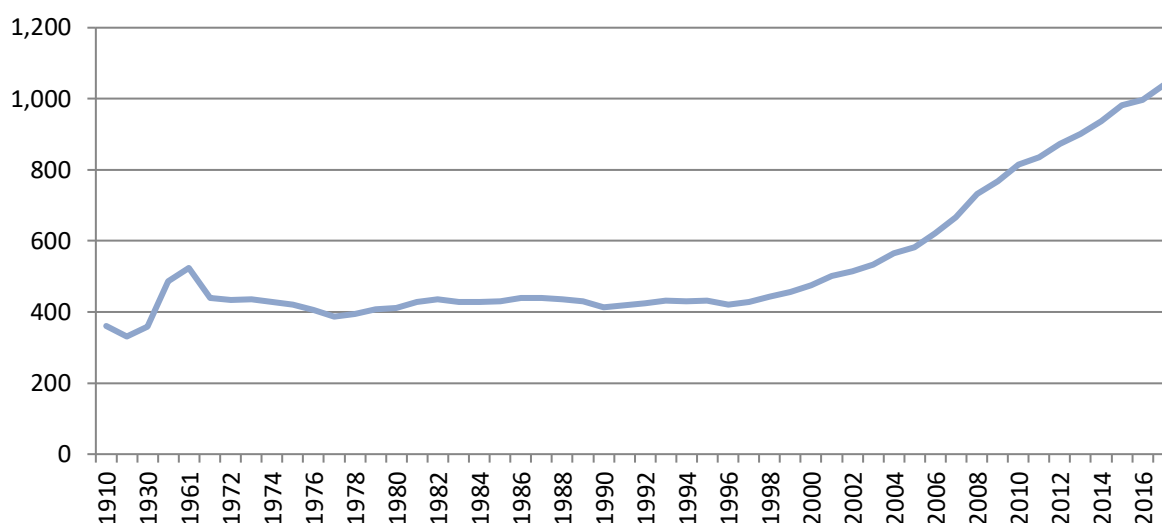
1 Počet obyvatel

1.1 Vývoj počtu obyvatel

Vývoj počtu obyvatel byl pro účely analýzy sledován za celé 20. století a 17 let 21. století. Z níže uvedeného grafu je patrné, že až do roku 1998 byl počet obyvatel v obci stabilní, a to zhruba 400 osob. Výjimkou bylo období 50. a 60. let 20. století, kdy populace obce narostla až na 523 obyvatel v roce 1961. V další dekádě však již došlo k poklesu počtu obyvatel na 439 osob.

Druhým výjimečným obdobím je období po roce 1999, kdy vlivem suburbanizace, tj. stěhováním městského obyvatelstva do venkovského zázemí měst, začala populace obce růst, a to až na současných, v historii obce rekordních, 1038 obyvatel. V průběhu necelých 2 dekád tak došlo k více než zdvojnásobení populace obce.

Graf 1: Vývoj počtu obyvatel v letech 1910 - 2017

Zdroj: www.czso.cz

Růst počtu obyvatel obce začátkem 21. století rychlý i v porovnání s okresním městem či vyššími územně správními celky (viz tabulka indexu změny počtu obyvatel). Z tabulky je patrné, že k rozvoji bydlení dochází především v menších obcích okresu Beroun, zatímco v samotném okresním městě počet obyvatel spíše stagnuje. Nejvyšší změna počtu obyvatel Hlásné Třebaně nastala v letech 2001-2011, index změny 166 %. Významný je ale také růst v letech 2011-17, který činil 124 %.

Tab. 1: Index změny počtu obyvatel v Hlásné Třebani, městě Berouně a vyšších územně správních celcích

Území	2001/1991	2011/2001	2017/2011
Hlásná Třebaň	119,81	166,33	124,31
město Beroun	96,95	106,88	103,77
okres Beroun	100,17	113,45	107,32
Středočeský kraj	101,14	113,83	105,74

Zdroj: www.czso.cz

Takovýto velký nárůst počtu obyvatel je spojen s nárůstem počtu domů, resp. množstvím volných stavebních pozemků. Bez něj by takovéto rozsáhlé změny velikosti populace nebyly možné. **Bytová výstavba bude i do budoucna zásadním faktorem ovlivňujícím počet obyvatel obce - jednak z hlediska počtu přistěhovaných do obce, ale i druhotně z hlediska přirozené měny obyvatel.**

1.2 Přirozená měna obyvatel

Přirozená měna obyvatel je sledována prostřednictvím tzv. hrubé míry přirozeného přírůstku, tj. rozdílu mezi počtem narozených a počtem zemřelých na 1000 obyvatel. Z níže uvedené tabulky jsou patrné velké rozdíly v hrubé míře přirozeného přírůstku v Hlásné Třebani v jednotlivých letech. To je dáno relativně nízkým počtem obyvatel obce, kdy každý narozený/zemřelý má při výpočtu indikátoru velkou váhu. Nicméně se i přes tento fakt je možné v časové řadě pozorovat pozitivní trend, tj. nárůst počtu obyvatel obce přirozenou měnou. Nárůst je navíc vyšší než v ostatních sledovaných územích. Právě vyšší míra přirozeného přírůstku je do značné míry opět ovlivněna migrací do obce. Jak bylo naznačeno již výše v textu, v obci probíhala relativně rozsáhlá výstavba rodinných domů, do nichž se primárně stěhují mladé páry plánující rodinu, příp. mladé rodiny. Je to právě tato skupina obyvatel, která výraznou měrou přispívá k vyššímu počtu narozených v obci.

Tab. 2: Hrubá míra přirozeného přírůstku v Hlásné Třebani, městě Berouně a vyšších územně správních celcích

rok	Hlásná Třeboň	město Beroun	okres Beroun	Středočeský kraj	HL. m. Praha
2008	13,7	5,1	2,3	2,5	1,7
2009	-1,3	4,0	1,5	2,0	1,7
2010	11,0	5,1	2,6	2,2	2,0
2011	-2,4	1,9	1,2	1,5	1,5
2012	-5,7	3,0	0,5	1,3	1,4
2013	2,2	1,1	-0,2	1,0	1,4
2014	0,0	1,9	1,6	1,7	2,0
2015	6,1	2,3	1,9	1,2	1,9
2016	9,0	3,1	1,4	1,5	2,2
2017	7,7	3,2	1,9	1,5	2,4

Zdroj: www.czso.cz, vlastní výpočty

2 Věkové složení obyvatel

Vývoj věkového složení obyvatel byl sledován ukazatelem průměrného věku v obci v letech 1991 - 2017. Z tabulky 3 je dobře patrný pokles průměrného věku obyvatel obce (v letech 1991 - 2011), tj. zcela opačný trend v porovnání s městem Berounem, Středočeským krajem nebo Prahou. Důvodem tohoto vývoje je opět množství přistěhovalých do obce a jejich věková struktura. Musíme mít stále na paměti rozsah migračních toků, které jsou vzhledem k velikosti obce opravdu nezanedbatelné a populaci ovlivňují opravdu významně.

V posledním sledovaném období 2011 - 2017 je patrné již mírné stárnutí populace, kdy se průměrný věk v obci zvýšil z 38,5 na 38,8 let. Jedná se opravdu jen o relativně malý nárůst průměrného věku, a to i přesto, že v letech 2008 - 2017 narostl počet obyvatel ve věku nad 65 let téměř dvakrát. Zda tento trend stárnutí populace v obci bude pokračovat, bude jasné až v roce 2021, nicméně roli opět bude hrát to, kolik nových domů v obci se ještě postaví a kolik obyvatel se do obce přistěhuje.

Tab. 3: Průměrný věk obyvatel v Hlásné Třebani, městě Berouně a vyšších územně správních celcích

rok	Hlásná Třebaň	Beroun	okr. Beroun	Středočeský kraj	Hl. m. Praha
1991	43,5	36,3			
2001	41,9	39,2	39,5	39,3	41,3
2011	38,5	40,5	40,5	40,3	41,9
2017	38,8	41,4	41,1	41,1	41,9

Zdroj: www.czso.cz

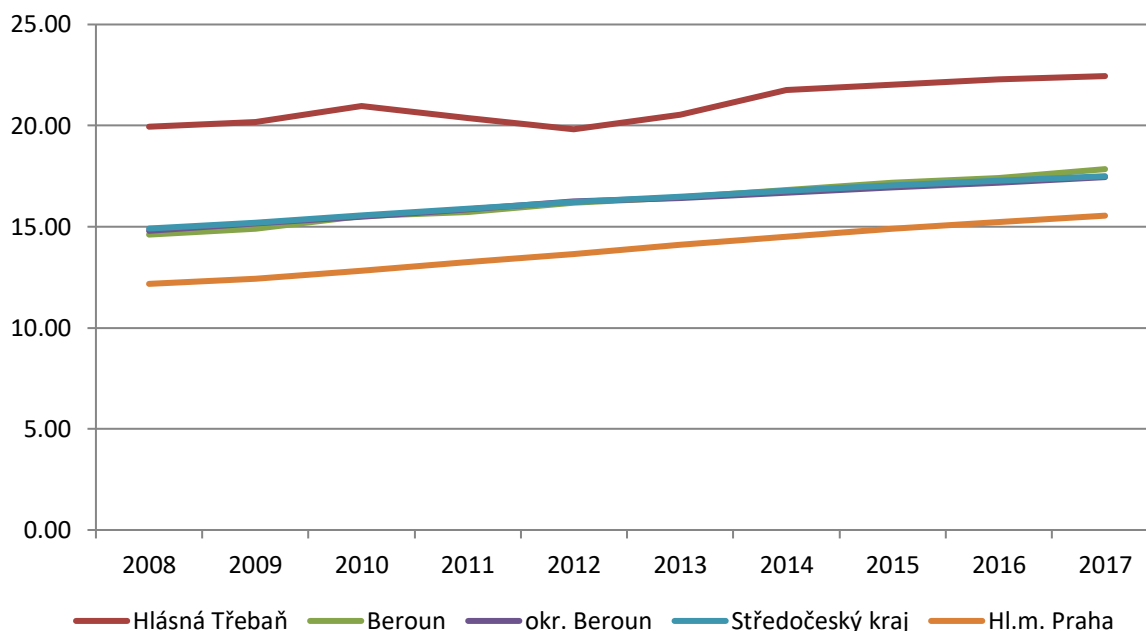
Index stáří je ukazatelem, jenž udává podíl seniorů (nad 65 let věku) na dětské populaci (0-15 let). Ačkoliv je pro Česko typické stárnutí populace a vysoký podíl seniorů (viz např. data za Prahu v tab. 4), data za obec poukazují na **výrazně vyšší zastoupení dětské populace oproti té seniorské**, byť v důsledku odchodu populačně silných ročníků do důchodu se začíná podíl seniorské populace zvyšovat. V roce 2008 žilo v obci 146 dětí na 85 seniorů, v roce 2017 se jednalo 233 dětí na 154 seniorů. Vyšší podíl dětské populace v porovnání s ostatními srovnávanými územími je patrný také z grafu 2. Podíl dětské populace je vyšší cca o 5 %, a to po celé sledované období 2008 - 2017. Tempo růstu dětské populace je však s ostatními územními celky srovnatelné.

Tab. 4: Index stáří v Hlásné Třebani, městě Berouně a vyšších územně správních celcích

rok	Hlásná Třebaň	Beroun	okr. Beroun	Středočeský kraj	Hl. m. Praha
2008	58,22	99,56	98,34	95,57	130,01
2017	66,09	105,10	103,47	102,47	120,87

Zdroj: www.czso.cz

Graf 2: Vývoj podílu dětské populace v letech 2008 - 2017

Zdroj: www.czso.cz

Index ekonomické závislosti udávající podíl dětské a seniorské populace na počtu osob v produktivním věku poukazuje na skutečnost, že podíl neproduktivní části populace je v obci velmi vysoký, a to téměř 60 %. V důsledku přibývání seniorů, vysoké porodnosti a přistěhování dětí do obce se během posledních 10 let podíl neproduktivní populace zvýšil o více než 13 %.

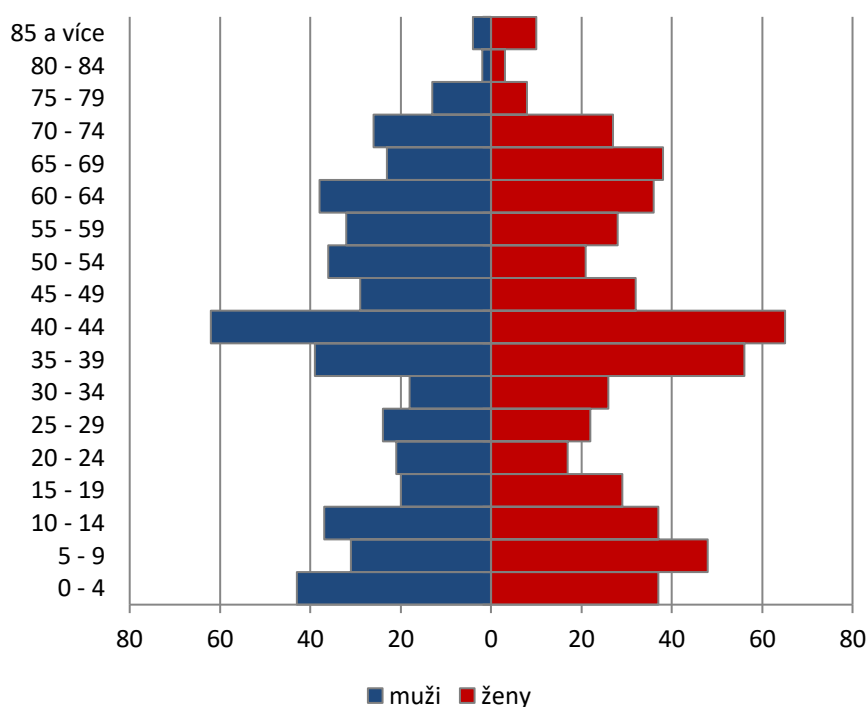
Tab. 5: Index ekonomické závislosti v Hlásné Třebaně, městě Berouně a vyšších územně správních celcích

rok	Hlásná Třebeň	Beroun	okr. Beroun	Středočeský kraj	Hl. m. Praha
2008	46,11	41,15	41,54	41,16	38,88
2017	59,45	57,73	55,06	54,86	52,29

Zdroj: www.czso.cz

Detailní pohled na věkové složení populace obce umožňuje věková pyramida. Je z ní dobře vidět silná věková skupina obyvatel ve věku 35 - 44 let. Velké zastoupení právě v této věkové kategorii je dáno dvěma faktory. Jednak tím, že se jedná o populačně silné ročníky narozených v 70. letech a jednak také migrací těchto obyvatel do obce. Právě tato věková skupina obyvatel je nejvíce zasažena suburbanizací. Po nastartování kariéry a finančním zajištění (plánované) rodiny se často stěhují za Prahu. Tento proces se následně odráží také ve vysokém zastoupení dětské populace. Vyšší zastoupení obyvatel je patrné také ve věkové skupině 60 - 69 let, tj. tzv. silných poválečných ročníků.

Graf 3: Věková pyramida obyvatel Hlásné Třebaně v roce 2017

Zdroj: www.czso.cz

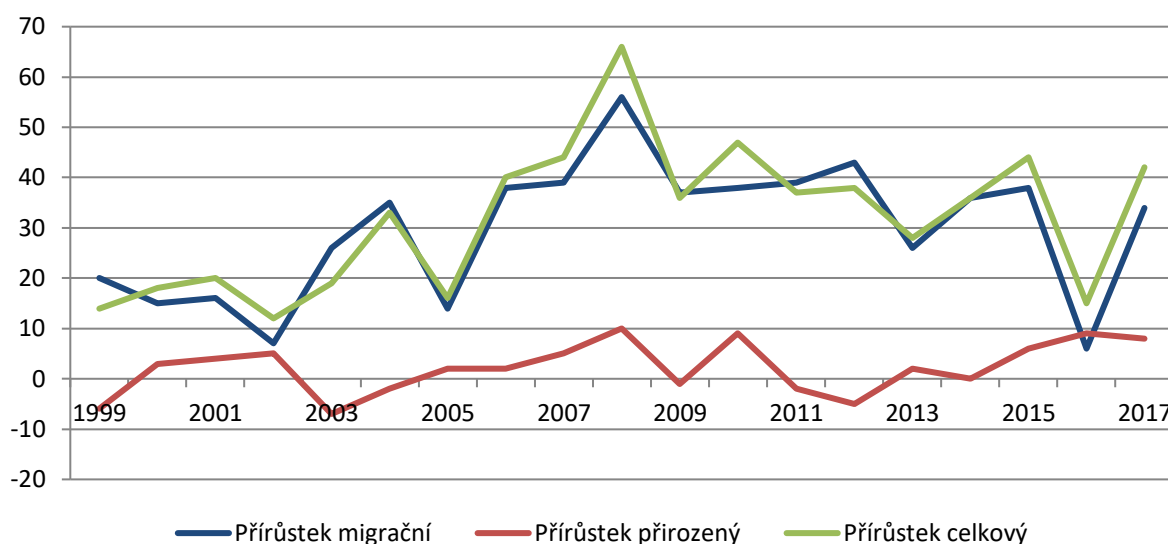
3 Migrace

Jak již bylo zmíněno v předchozích kapitolách, migrace je hlavním faktorem, který ovlivňuje nejen počet obyvatel Hlásné Třebaně, ale i jejich strukturu z hlediska věku, vzdělanosti či ekonomické aktivity. To, jakým směrem se bude počet obyvatel obce vyvíjet nadále, závisí právě na migračních tocích z a do obce. Intenzita vlivu migrace na celkový přírůstek obyvatel obce je dobře zřejmá z grafu 4. Zatímco přirozený přírůstek se pohybuje v řádu jednotek, přírůstek migrační je procesem, jehož se účastní desítky osob.

Počet vystěhovalých z obce je samozřejmě v porovnání s počtem přistěhovalých marginální. Maximální počet vystěhovalých byl zaznamenán v letech 2014 a 2017, kdy se jednalo o 35 osob. Maximální počet přistěhovalých byl zaznamenán v roce 2008, a to 75 osob. Migrace do obce je zcela zásadně závislá na počtu dokončených bytů v obci. V letech 2007 - 2016 bylo dokončeno 118 bytů, přičemž průměrný roční počet přistěhovalých v tomto období čítá 58 osob. Celkový počet přistěhovalých během těchto 10 let je 358 obyvatel, tj. 158 % stavu obyvatel k 31. 12. 2006.

Nutné je na tomto místě také zmínit, že statistiky vystěhovalých a přistěhovalých a celkového počtu obyvatel jsou závislé na nahlášení změny trvalého bydliště. Jedinou výjimkou jsou data ze Sčítání lidu, domů a bytů (dále jen SLDB), v němž jsou sečteny všechny osoby, které „skutečně bydlí“ v obci, tj. jejich trvalé bydliště nehraje roli. V roce 2011, kdy proběhlo poslední SLDB, bylo v obci sečteno celkem 902 obyvatel, ačkoliv statistická data k 1. 1. 2011 uvádí 798 obyvatel obce. Lze tedy předpokládat, že skutečný počet obyvatel obce je cca o 10 % vyšší, než uvádějí běžné roční statistiky ČSÚ.

Graf 4: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku v obci Hlásná Třebaň v letech 1999 - 2017

Zdroj: www.czso.cz

4 Ekonomická struktura obyvatel

4.1 Vzdelanost

Vzdělanost v populaci je závislá na věkové struktuře obyvatel, kdy platí, že mladší generace dosahují vyššího vzdělání. V důsledku migrace a z ní vyplývajícího vysokého zastoupení střední generace je v obci vysoká také úroveň vzdělanosti obyvatel, a to jak v porovnání s městem Beroun, tak i okresem či celým Středočeským krajem. Srovnatelnou úroveň vzdělanosti dle vypočteného indexu vzdělanosti vykazuje pouze Praha.

Tab. 6: Nejvyšší dosažené vzdělání a index vzdělanosti v roce 2011

	nezjištěno	ZŠ	SOU	SŠ	VŠ	Index vzd.
Hlásná Třebaň	4,7	10,3	27,7	38,2	19,0	2,57
město Beroun	4,9	15,8	29,3	36,0	14,1	2,39
okres Beroun	4,6	17,0	35,0	33,0	10,4	2,28
Středočeský kraj	5,1	17,4	33,6	32,5	11,5	2,28
Hl. m. Praha	10,4	10,4	20,3	35,3	23,6	2,51

Pozn: Index vzdělanosti - vážený průměr počtu obyvatel starších 15 let dle jejich nejvyššího vzdělání. Váhy: základní vzdělání a bez vzdělání - 1; střední odborné vzdělání bez maturity (SOU) - 2; SŠ (středoškolské vzdělání s maturitou a vyšší odborné vzdělání)- 3 a vysokoškolské vzdělání - 4.

Zdroj: www.czso.cz

4.2 Ekonomická aktivita

Ekonomická aktivita obyvatel je zjišťována stejně jako nejvyšší dosažené vzdělání pouze při SLDB. Nejnovější údaje jsou tedy již 8 let staré. Mezi ekonomicky aktivní se neřadí děti, studenti, nepracující důchodci, osoby v domácnosti a osoby s jiným zdrojem obživy. Podíl těchto skupin obyvatel v populaci obce je znázorněn v tabulce 7. Z ní je patrné, že nejpočetnější skupinou ekonomicky neaktivních obyvatel jsou nepracující senioři (140 osob). Pokud bychom však sečetli skupinu žáků a dětí předškolního věku (ty jsou bohužel sledovány pouze v souhrnné kategorii osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby), byla by největší ekonomicky neaktivní skupinou právě dětská populace.

Tab. 7: Struktura ekonomicky neaktivního obyvatelstva v roce 2011

Ekonomicky neaktivní	Abs.	%
nepracující důchodci	140	15,52
ostatní s vlastním zdrojem obživy	22	2,44
osoby v domácnosti, děti předškolního věku, ostatní závislé osoby	122	13,53
žáci, studenti, učni	116	12,86

Zdroj: www.czso.cz

Ekonomicky aktivních obyvatel je v obci 51 %. V porovnání s ostatními územími se jedná o střední/průměrnou hodnotu. Vzhledem k narůstajícímu počtu seniorů a růstu počtu dětí v několika posledních letech, lze však očekávat, že při dalším SLDB bude podíl ekonomicky aktivních obyvatel obce nižší a bude se blížit hodnotě, kterou vykazuje např. okres Beroun nebo Středočeský kraj.

Tab. 8: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v roce 2011

	PO	EO	EO/PO
Hlásná Třebaň	902	462	51,22
město Beroun	18 819	9752	52,82
okres Beroun	86 160	43 284	50,24
Středočeský kraj	1 289 211	639 851	49,63
Hl. m. Praha	1 268 796	644 643	50,81

Pozn.: PO - počet obyvatel, EO - počet ekonomicky aktivních obyvatel, EO/PO - podíl ekonomicky aktivních na celkovém počtu obyvatel obce (v %)

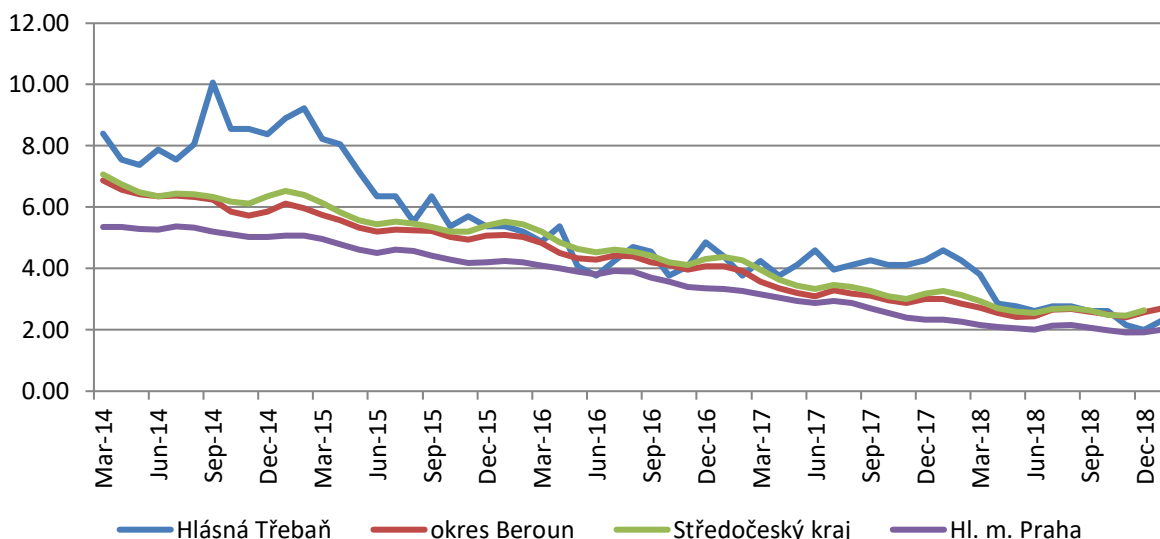
Zdroj: www.czso.cz

Struktura ekonomické aktivity je vzhledem k velikosti obce progresivní. To je dáno vysokou úrovní vzdělanosti obyvatelstva, neboť platí, že vzdělanější obyvatelstvo pracuje v sektorech s vyšší přidanou hodnotou, tj. ve službách. V zemědělství (priméru) pracuje 2,9 % obyvatel obce, v průmyslu 21,7 % a ve službách 68,3 %. Tato struktura tak spíše odpovídá struktuře, kterou najdeme ve větších městech, anebo právě v obcích v zázemí velkých měst, do nichž se městské obyvatelstvo měst stěhuje a tvoří významný podíl populace.

4.3 Nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti byla pro účely studie sledována za poslední 4 roky, tj. byla využita celá časová řada dostupná na portále Ministerstva práce a sociálních věcí. Z níže uvedeného grafu vyplývá, že v letech 2014 - 2015 byla nezaměstnanost v obci v porovnání s ostatními územími nadprůměrná, postupně však docházelo k jejímu snižování, a to až na úroveň, která je hned po Praze nejnížší mezi sledovanými jednotkami, tj. pod průměrem okresu Beroun i Středočeského kraje.

Graf 5: Vývoj míry nezaměstnanosti v období 3/2014 - 12/2018

Zdroj: <http://portal.mpsv.cz>

4.4 Vyjíždka a dojíždka za prací a pracovní příležitosti

Vyjíždka za prací a na základě ní vypočítaný počet pracovních příležitostí je také ukazatelem, který se sleduje pouze v SLDB. Statistika vyjíždky však může napomoci nadefinovat potřeby veřejné dopravy, či posoudit, jaký podíl populace zůstává v obci v pracovní dny.

Pro účely studie byla zjišťována data ze SLDB 2001 a 2011. Z nich vyplynulo, že ačkoliv během tohoto období došlo k téměř zdvojnásobení populace v obci, nepromítl se tento nárůst do vyjíždky za prací. Ta totiž narostla o pouhých 10 %. Tuto situaci je možné vysvětlit počtem pracovních příležitostí v obci. Během 10 let totiž došlo k nárůstu pracovních příležitostí o 287 %, z 94 na 270. Nejedná se však o pracovní příležitosti, které by vznikly např. v důsledku vybudování průmyslové zóny, ale jde o velký počet ekonomických subjektů osob samostatně výdělečně činných.

V obci působí 174 ekonomických subjektů (se zjištěnou aktivitou), tj. 38 subjektů na jednoho ekonomicky aktivního obyvatele. Ve městě Beroun je tento podíl pouze 28 subjektů na ekonomicky aktivního obyvatele, přičemž platí, že počet ekonomických subjektů roste s populační velikostí obce. Z tohoto úhlu pohledu se tedy v Hlásné Třebani jedná o velmi vysokou hodnotu. Vysoký podíl

ekonomických subjektů je opětovně důsledkem migrace a s ní spojené vzdělanosti obyvatel. Do obce se primárně stěhují vysokoškolsky vzdělané osoby pracující ve službách a pracující právě jako osoby samostatně výdělečně činné. Tyto osoby pak vykazují do statistik jako místo svého pracoviště místo svého bydliště, což významně ovlivňuje vyjíždkovou statistiku.

Hlavním směrem vyjíždky je v obou SLDB Praha (112 osob v roce 2001, resp. 140 osob v roce 2011), dalšími důležitými směry jsou pak Řevnice (27, resp. 20 osob) a Beroun (26, resp. 15 osob).

Tab. 9: Vyjíždějící, dojíždějící a počet pracovních příležitostí v obci v letech 2001 a 2011

	počet obyvatel	EAO	vyjíždějící	dojíždějící	nezaměstnaní	PP
2001	483	258	170	22	16	94
2011	902	462	186	7	13	270

Pozn: EAO - počet ekonomicky aktivních obyvatel, PP - pracovní příležitosti

Výpočet počtu pracovních příležitostí - součet počtu ekonomicky aktivních obyvatel v obci a dojíždějících osob za práci do dané obce, od nichž je odečten počet vyjíždějících za práci a počet nezaměstnaných v obci

Zdroj: www.czso.cz

5 Odhad vývoje počtu obyvatel

5.1 Odhad celkového počtu obyvatel obce

Vývoj počtu obyvatel obce Hlásná Třebaň byl prognózován na období 2018 - 2026, přičemž bylo vycházeno z dat o počtu obyvatel po jednotkách věku k 31. 12. 2017. Novější data nejsou bohužel k dispozici. Demografické charakteristiky populace Hlásné Třebaně a trendy popisované výše byly využity pro modelování budoucího vývoje. Pro modelování úmrtnostních poměrů byly použity úmrtnostní tabulky za jednoleté věkové skupiny Středočeského kraje. Pro prognózování migrace dle věku obyvatel bylo vycházeno z dat za SO ORP Beroun za rok 2017.

Obecně platí, že čím je prognóza počtu obyvatel vzdálenější od prahu prognózy, tj. od posledního roku, za který známe údaj, tím je méně přesná. Čím delší je prognózované období, tím více nepřesností se do modelu zasahuje.

Vytvořeny byly celkem 3 varianty vývoje počtu obyvatel:

- **varianta bez migrace** - varianta, v níž je pracováno pouze s přirozenou změnou stávajícího obyvatelstva obce (tj. počtem narozených obyvatelů obce a počtem zemřelých osob v obci). Počítáno je se současnou mírou plodnosti 1,786, která by dle prognóz ČSÚ neměla v nejbližších letech ve Středočeském kraji doznat větších změn.
- **střední varianta** - vychází ze stejných měr plodnosti jako první varianta, navíc je v ní však počítáno s migračním saldem o velikosti 35 osob ročně. Tato hodnota vystihuje průměrné migrační saldo obce v letech 2005-2017.
- **maximální varianta** - vychází také z měr plodnosti použitých v první variantě. Dále však pracuje s průměrným migračním saldem 60 osob ročně. Toto saldo bylo vypočteno na základě informací z územního plánu obce. Ten uvádí kapacitu pro novou výstavbu v obci 219 pozemků, přičemž v důsledku této výstavby počítá s nárůstem počtu obyvatel 548-622 obyvatel během nejbližších 20 let. Cílový počet obyvatel dle územního plánu by měl dosáhnout hodnoty 1664-1762 obyvatel. Pro výpočet maximální varianty byl uvažován právě cílový stav počtu obyvatel,

který by však byl dosažen o 10 let dříve, tj. již v roce 2027. tato varianta vývoje by byla možná při intenzivní výstavbě nových rodinných domů a přestavbě stávajících chat na rodinné domy.

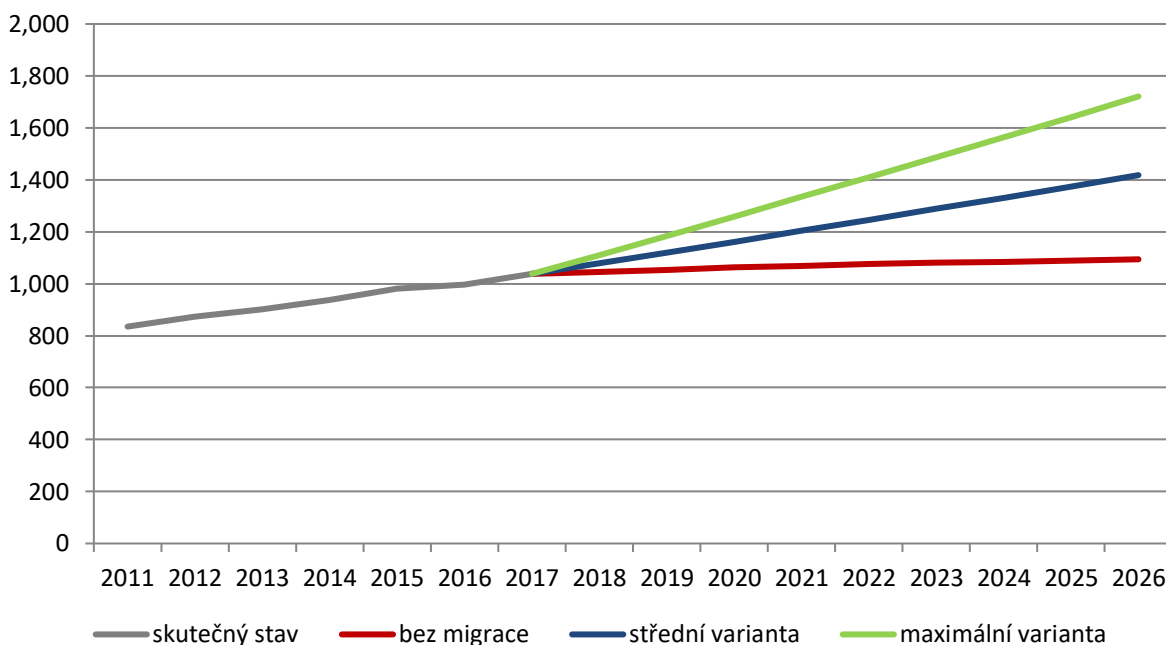
Odhad počtu obyvatel obce v jednotlivých letech je uveden v tabulce 10 a grafu 6. Detailnější pohled do struktury obyvatelstva pak nabízí věkové pyramidy pro rok 2026 dle tří výše uvedených variant (grafy 7 - 9).

Tab. 10: Odhad celkového počtu obyvatel v letech 2021 a 2026

	2017	2021	2026
varianta bez migrace	1038	1069	1094
střední varianta	1038	1204	1418
maximální varianta	1038	1335	1721

Zdroj: www.czso.cz; vlastní výpočet

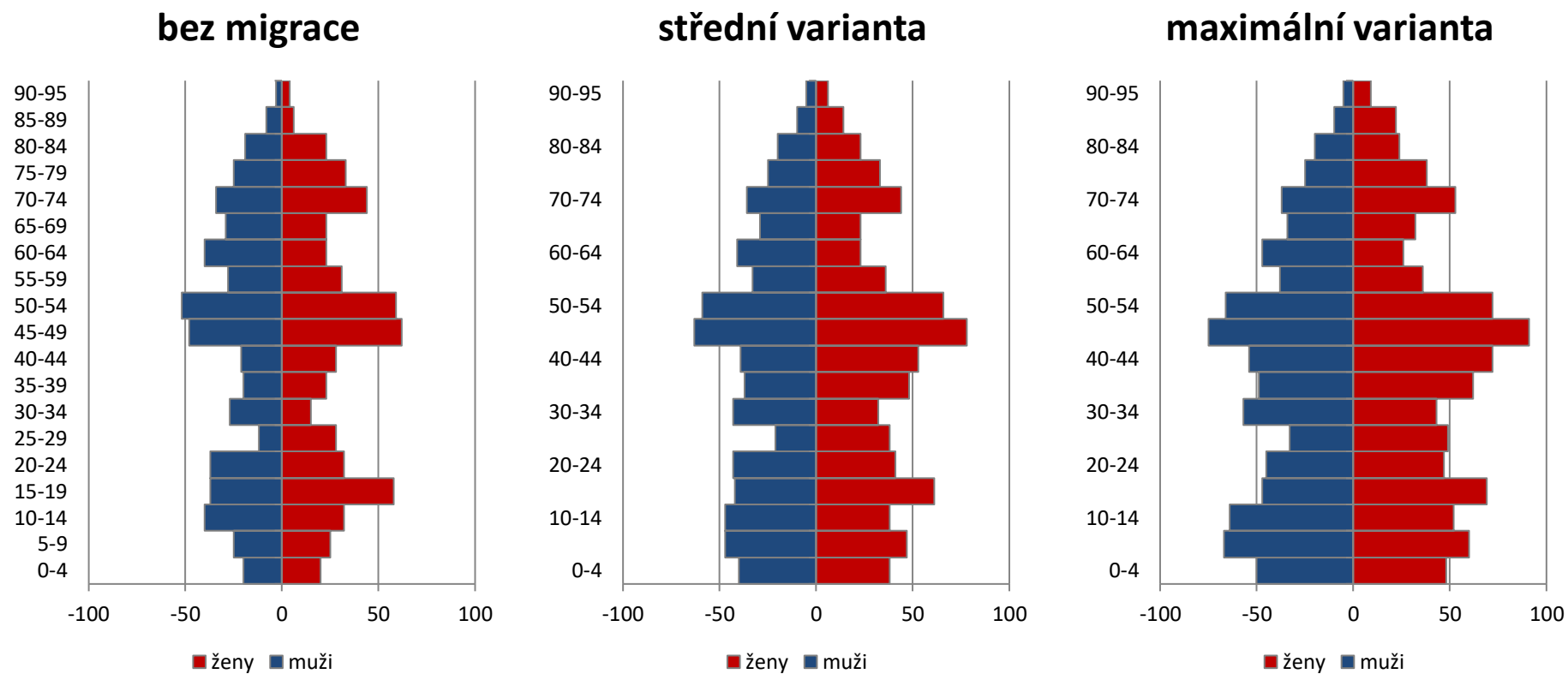
Graf 6: Odhad celkového počtu obyvatel obce

Zdroj: www.czso.cz; vlastní výpočet

Z porovnání všech tří věkových pyramid je zřejmé, že s narůstajícím počtem obyvatel dochází ke zvětšování skupin obyvatel ve věku 25-44 let. To je způsobeno započítáním migračních toků do odhadovaného vývoje počtu obyvatel. Právě tato věková kategorie obyvatel je tou, která se nejčastěji vystěhovává z velkých měst na venkov. Z grafů pro střední a maximální variantu je dobře patrné, že dochází k vyrovnání počtu obyvatel v jednotlivých věkových kategoriích. Z hlediska dlouhodobého vývoje by byl vhodnější pozvolnější nárůst obyvatel a s ním spojená i vyšší věková rozmanitost obyvatel obce. V opačném případě (viz graf varianty bez migrace) by došlo k výraznému nárůstu počtu seniorů za 15-20 let, který nebude kompenzován nárůstem počtu ekonomicky aktivních obyvatel.

Graf 7, 8 a 9: Věková pyramida obyvatel obce Hlásná Třebaň v roce 2007 a 2026

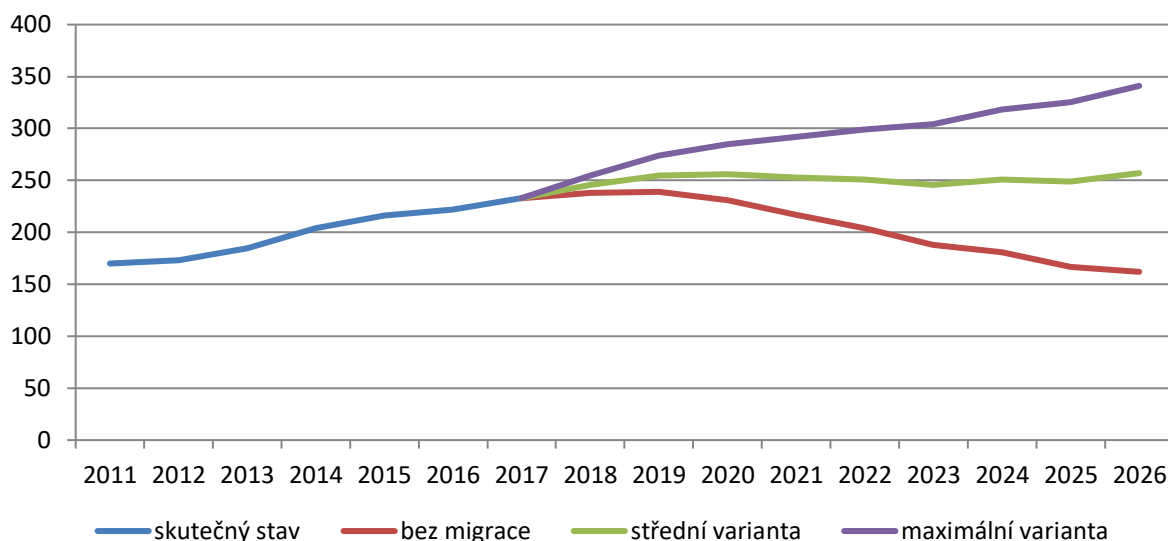

Zdroj: vlastní výpočet

5.2 Odhad počtu dětí

V případě varianty bez migrace a střední varianty by maximální počet dětí v obci byl dosažen v letech 2019. V případě maximální varianty by docházelo k neustálému počtu dětí v obci až do roku 2026. Střední varianta, která je nejpravděpodobnější, počítá se stagnací počtu dětí okolo 250 osob. Z grafu je také dobře patrné, že započtení migrace do vývoje počtu obyvatel znamená nárůst počtu dětí o více než 100 osob - část se jich do obce přestěhovává se svými rodiči, druhá, menší, část se pak rodí nově přistěhovaným ženám.

Graf 10: Odhad počtu dětí (0-14 let) v obci

Zdroj: www.czso.cz, vlastní výpočet

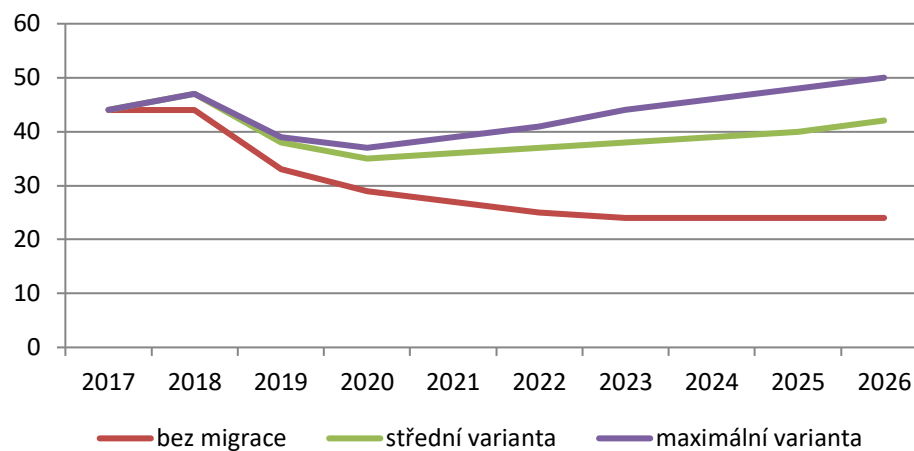
Z hlediska prognózy potřeby školních zařízení je v níže uvedených grafech rozdělení dětí dle věkových skupin odpovídající docházce do MŠ a I. a II. stupně ZŠ. Z nich vyplývá, že počet dětí využívajících mateřskou školu i základní školy by měl narůstat. Svého vrcholu dosáhne v případě varianty bez migrace již v roce 2019 (na úrovni 51 dětí), v případě dalších dvou variant pak v roce 2021 (na úrovni 64, resp. 76 dětí). Maximální kapacita MŠ Hlásná Třebaň je 50 žáků, tj. lze předpokládat, že tato kapacita nebude v nejbližších letech dostatečná, a to ani v případě naplnění varianty bez migrace. Je totiž nutné brát v potaz také:

- potenciální zájem rodičů o to, aby školku mohly využívat i dvouleté děti,
- možné odložení školní docházky u některých dětí.

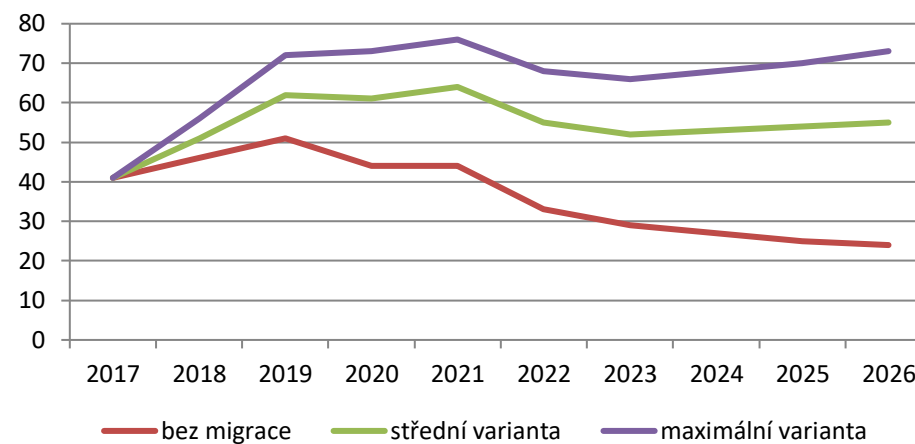
Navýšení kapacit mateřských a základních škol je třeba řešit s dostatečným předstihem a ve spolupráci s dalšími subjekty, které vzdělávání pro děti z obce zajišťují (soukromé školy, město Řevnice, obec Zadní Třebaň aj.)

Grafy 11 - 14: Odhad počtu dětí dle věkových kategorií

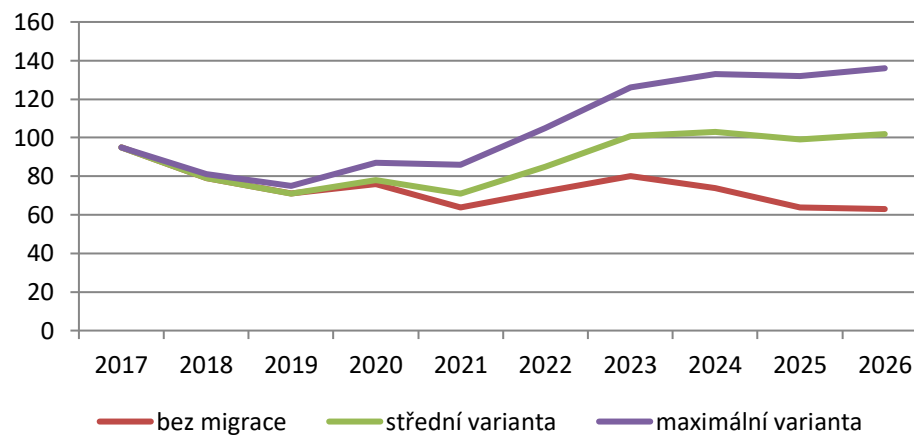
0-2 roky

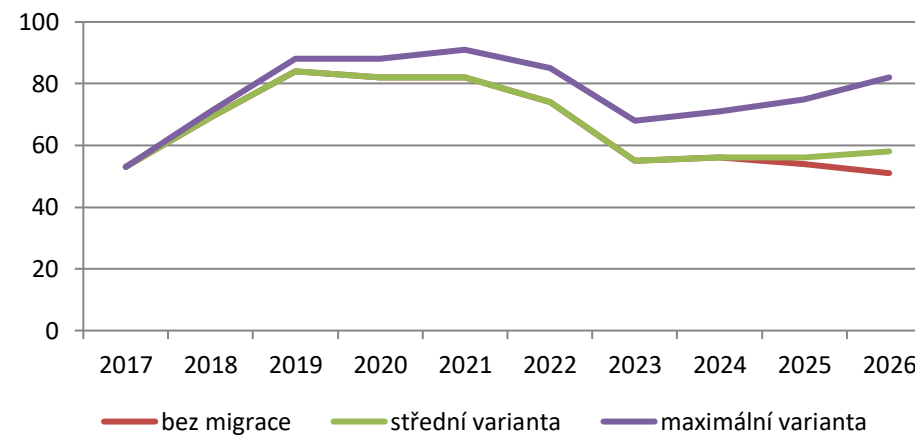
3-5 let

6-10 let

11-14 let

Zdroj: www.czso.cz, vlastní výpočet

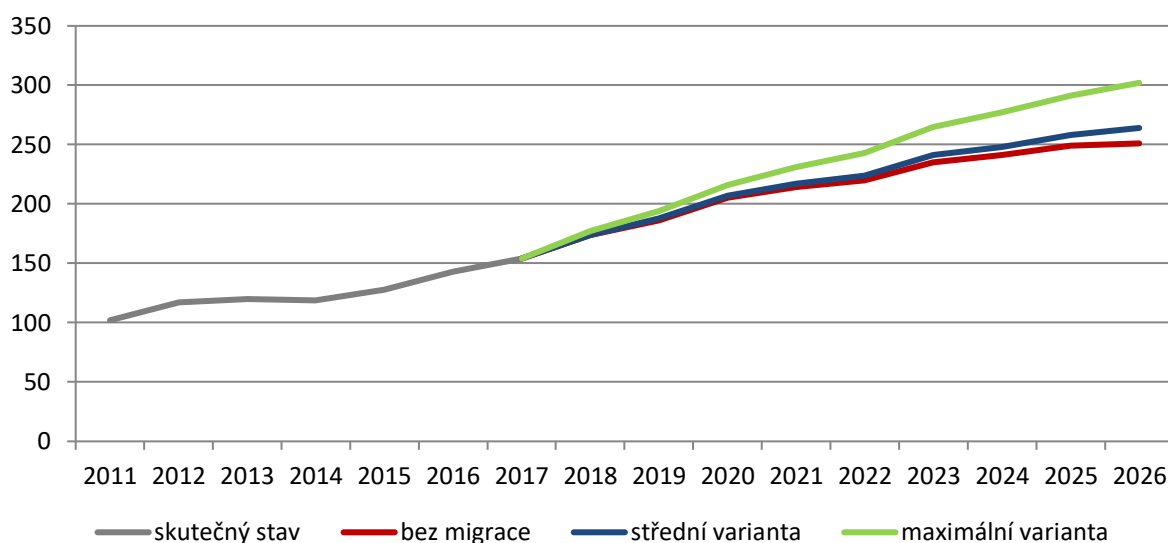
Počet dětí na prvním stupni ZŠ dosáhne svého maxima v roce 2023, a to 74 dětí v případě varianty bez migrace, resp. 100 dětí ve střední variantě. V případě maximální varianty by počet žáků na I. stupni ZŠ rostl až do roku 2026 (136 žáků). Maximální počet žáků na druhém stupni by měl být dosažen v letech 2019-2021 s počtem 82-91 žáků dle varianty odhadovaného vývoje. Žáci z hlásné Třebaně navštěvují základní školy v Zadní Třebani (kapacita 50 žáků I. stupně), Řevnicích (kapacita 508 žáků I. a II. stupně ZŠ), příp. soukromou základní školu Hlásek přímo v Hlásné Třebani (kapacita 75 žáků I. stupně).

5.3 Odhad počtu seniorů

Počet seniorů v obci bude i nadále narůstat, a to díky vstupu silných ročníků do důchodového věku a také v důsledku vyššího věku dožití seniorů. Jejich počet naroste ze 154 osob v roce 2017 na 251-302 osob v roce 2026 dle varianty vývoje, tj. změna o téměř 63-96 %. Zatímco počet nejmladších seniorů (ve věku 65-74 let) bude po celé sledované období relativně vyrovnaný 145-165 seniorů ve všech variantách vývoje, seniorů v ostatních/starších věkových kategoriích bude významně přibývat. Ve věkové kategorii 74-85 let dojde k nárůstu z 32 na 100-107 osob, ve věku nad 85 let se počet obyvatel zvýší z 12 na 21-39 osob v roce 2026.

Vzhledem k tomuto vývoji počtu seniorů by bylo vhodné zvážit zajištění sociálních či zdravotních služeb pro tuto poměrně rychle rostoucí cílovou skupinu obyvatel.

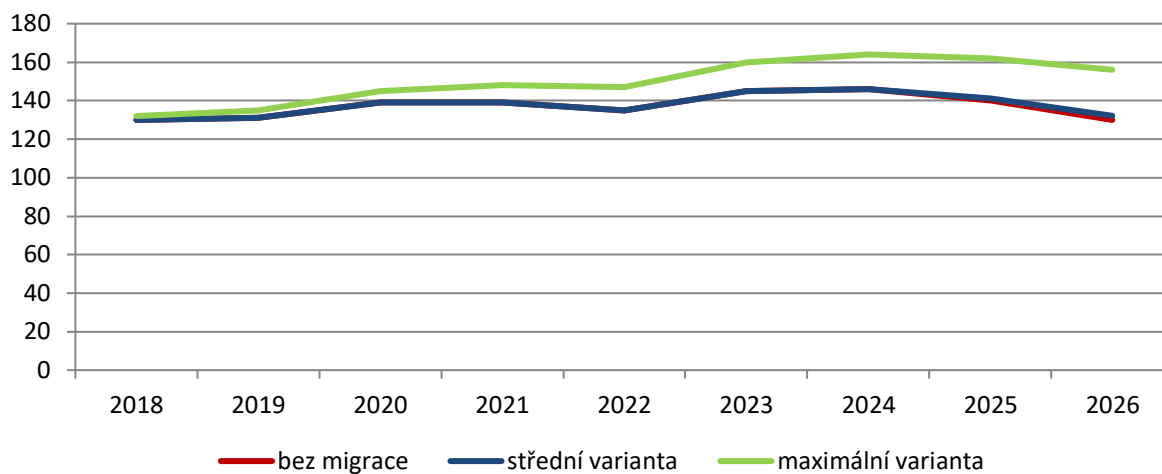
Graf 15: Vývoj a prognóza počtu seniorů

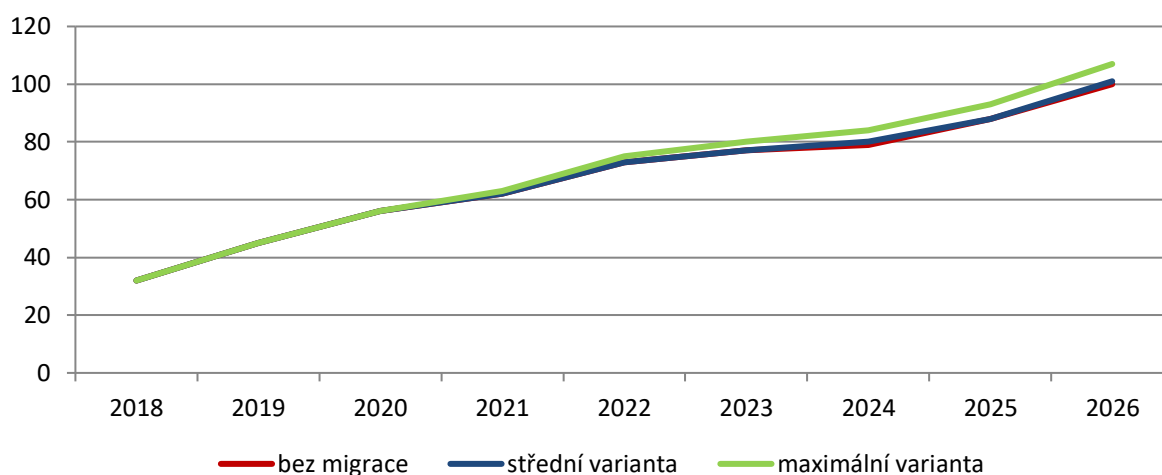
Zdroj: www.czso.cz, vlastní výpočet

Grafy 16-18: Prognóza počtu seniorů dle věkových skupin

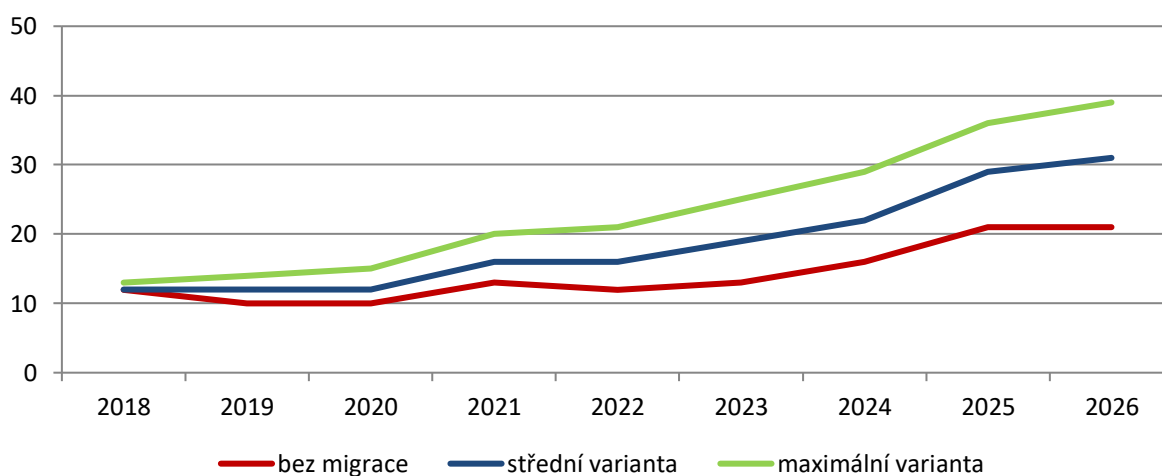
65-74 let

75-84 let

Nad 85 let

Zdroj: vlastní výpočet

6 Klíčová zjištění a doporučení vyplývající z analýzy

- V průběhu posledních 2 dekad došlo ke zdvojnásobení počtu obyvatel obce Hlásná Třebaň na současných 1038. Je vysoce pravděpodobné, že počet obyvatel bude díky migraci dále stoupat, a to na až odhadem 1400 – 1700 obyvatel v roce 2026. Růst počtu obyvatel bude závislý na několika faktorech – cenách a dostupnosti bydlení v Praze, vývoje ekonomiky (příjmy obyvatel, inflace hypoteční úroky), ochotě majitelů pozemků určených k zástavbě či chat nabízet své nemovitosti.
- Obec by měla sledovat výše uvedené faktory, které mají vliv na růst počtu obyvatel. Pro plánování vybavenosti obce je zcela zásadní znát intenzitu výstavby rodinných domů v obci a horizont jejich dokončení. Právě na počtu dokončených rodinných domů v obci je závislá následná migrace obyvatel do obce. Z analýzy je dobře vidět, jaké rozdíly v počtu obyvatel může migrace v řádu 10 let způsobit a jakou poptávku po potřebné infrastruktuře (např. kapacitě vodovodů a kanalizací), může migrace do obce vyvolat.
- V případě i méně rozsáhlé výstavby (v porovnání s roky 2000-2017) je nutné počítat s rostoucím počtem dětí a tím zvýšenou poptávkou po službách mateřských a následně základních škol. Větší zájem o předškolní vzdělávání by pravděpodobně musel být řešen ze strany obce komplexněji a intenzivněji (rozšíření kapacity obecní MŠ, příp. zřízení dětských skupin apod.)
- Vyšší počet dětí vyvolá vyšší poptávku i po mimoškolních aktivitách pro děti a obec by měla na tuto poptávku reagovat např. vytvořením zázemí pro mimoškolní aktivity a vytvořením nabídky služeb.
- Vzhledem k rostoucímu počtu seniorů by bylo dobré zvážit/podpořit rozšíření zdravotnických a sociálních služeb, ale i kulturních a volnočasových aktivit pro tuto věkovou skupinu obyvatel.
- Aby obec lépe zvládala předpokládané navýšování počtu obyvatel a změnu demografické struktury, měla by cíleně pracovat s lidským potenciálem, který se v obci nachází, tj. identifikovat a zapojovat do dění v obci obyvatele, kteří představují proaktivní část populace. Tito aktivní obyvatelé mohou pomoci např. s vytvořením nabídky pro mimoškolní aktivity, nabídky služeb pro seniory atp.
- Podle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2011 žilo v obci přibližně 10% obyvatel, kteří zde neměli hlášen trvalý pobyt, což má pro obec negativní dopady v příjmech (nedostává za tyto obyvatele podíl z daňových výnosů) i výdajích (tito obyvatelé konzumují služby hrazené obcí). Pro zjištění aktuálního podílu obyvatel bez trvalého pobytu budou k dispozici data až při dalším sčítání lidu v roce 2021.